

[Undervisningsministeren.]

Disse regler søges nu overført til folkeskoleloven (§ 17). Skolebibliotekerne bliver samtidig obligatoriske for kommunerne og bringes i øvrigt ind under de almindelige bestemmelser om folkeskolens undervisningsmidler.

Den hidtidige bestemmelse om forsøgsarbejde er udvidet til også at omfatte det praktiske pædagogiske udviklingsarbejde, der udfolder sig i en række skoler (lovforslagets § 18).

Den gældende bestemmelse om skolenedlæggelser er ændret derhen, at mindst 50 pct. af beboerne (mod tidligere 80 pct.) skal fremsætte krav om afstemning, før en sådan iværksættes. Dernæst skal 75 pct. (mod tidligere 80 pct.) ønske skolen opretholdt for at få dens nedlæggelse udskudt til efter næste kommunevalg (§ 22).

Der stilles i § 23 krav om en årgangdeling af eleverne, men amtsrådet får adgang til at dispensere i de tilfælde, hvor de geografiske forhold nødvendiggør en fravigelse af dette princip.

Kommunerne får efter forslaget § 26 pligt til befordring af eleverne på 1.-3. klassetrin til og fra skole, hvis skolevejen overstiger 2½ km mod hidtil 3½ km. Der bliver endvidere pligt til befordring af børn i børnehaveklasser efter samme regler som for skolens 1.-3. klasser. Endelig får kommunerne adgang til at etablere befordring mellem børnehaven og skolen for børn i børnehaveklasserne.

Lovforslagets § 27 udvider mulighederne for ansættelse af lærere, der har gennemgået anden uddannelse end den almindelige læreruddannelse. Endvidere åbnes der adgang til ansættelse af personale med særlig uddannelse til varetagelse af pædagogiske arbejdsopgaver, der ligger uden for den normale undervisning, jfr. § 28.

Endelig er de i foråret vedtagne bestemmelser om dispensation fra den udvidede undervisningspligt i §§ 33-34 ændret derhen, at de først kan anvendes, efter at eleverne har modtaget 8 års undervisning mod hidtil 7 år.

Med hensyn til lovforslagets økonomiske konsekvenser vil jeg gerne først gøre den bemærkning, at den allerede omtalte bemyndigelse til at styre lærertimeforbruget vil indebære en meget væsentlig begræns-

ning af den hidtil konstaterede stigning i lærerlønsudgifterne, som i de seneste år har påført staten en årlig merudgift på ca. 80 mill. kr. og kommunerne ca. 50 mill. kr. De anslåede merudgifter ved reformen, der nærmer sig 200 mill. kr. for staten i 1976-77, vil altså for en dels vedkommende blive finansieret ikke gennem en forhøjelse af klassekvotienterne, som nogle har frygtet, men ved at stabilisere disse på det nuværende, yderst rimelige niveau. Dernæst vil reformens gennemførelse ikke fritage folkeskolen for på linje med de øvrige uddannelsesområder at blive inddraget under de igangværende sparebestræbelser, og jeg føler mig overbevist om, at det vil kunne lade sig gøre at finde frem til endog betydelige besparelsesmuligheder inden for folkeskolen, som kan gennemføres uden skade for reformen. Forslag og beregninger vedrørende besparelsesmuligheder vil blive forelagt folketingets undervisningsudvalg.

Hermed anbefaler jeg lovforslaget til det høje tings velvillige behandling, og jeg giver samtidig mit tilsagn om al mulig forhandlingsvilje omkring dette forslag, som jo i ganske særlig grad vedrører hele befolkningen.

Jeg tillader mig endvidere for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om uddannelsesstøtte*.

Lovforslaget har til hensigt at skabe hjemmel for, at Statens Uddannelsesstøtte til brug for behandlingen af ansøgninger om støtte kan kræve oplysninger direkte hos skattemyndighederne om en uddannelsessøgendes forældres indtægts- og formueforhold i de tilfælde, hvor den uddannelsessøgende ikke kan opnå forældrenes tilladelse til, at skattemyndighederne meddeler sådanne oplysninger.

Baggrunden for lovforslaget er afskaffelsen pr. 1. august 1971 af de såkaldte bruderkelæringer. Efter denne ordning kunne uddannelsessøgende, der ellers alene ville være berettigede til at oppebære den forældreindtægtsbestemte uddannelsesstøtte, tildeles støtte uafhængigt af forældrenes økonomiske forhold, hvis det dokumenteredes, at al forbindelse med hjemmet var afbrudt på grund af uoverensstemmelse. Ordningen blev afskaffet efter indhentet udtalelse fra Rådet for Uddannelsesstøtten, der dog samtidig

[Undervisningsministeren.]

fremhævede, at afskaffelsen måtte ledsages af en tilladelse for Statens Uddannelsesstøtte til at indhente oplysninger om forældrekøkonomien hos skattemyndighederne.

Ved lovforslaget gøres der undtagelse fra de bestemmelser i skattelovene, der pålægger skattemyndighederne ubetinget tavshedspligt med hensyn til de oplysninger om skatteydernes indtægts- og formueforhold m. v., som de under varetagelse af deres hverv kommer til kundskab om. Behandlingen af støtteansøgninger, der omfattes af nærværende lovforslag, vil imidlertid blive tilrettelagt således, at kun den centrale administration, Statens Uddannelsesstøtte, får kendskab til de hos skattemyndighederne indhentede oplysninger om forældrenes økonomiske forhold. Fremgangsmåden vil blive den, at ansøgning om støtte indgives til det lokale stipendienavn, der videresender den til Statens Uddannelsesstøtte med ansøgers anmodning om, at Statens Uddannelsesstøtte indhenter oplysninger hos skattemyndighederne, hvorefter ansøgningen vil blive behandlet manuelt i Statens Uddannelsesstøtte. De indhentede oplysninger vil herefter blive henlagt sammen med ansøgningen i Statens Uddannelsesstøttes arkiv til opbevaring i det pågældende og følgende støtteår, og kun de i Uddannelsesstøtten ansatte vil have adgang til oplysningerne. Der skulle herved være skabt god sikkerhed omkring anvendelsen og opbevaringen af disse oplysninger.

For så hurtigt som muligt at kunne imødekomme det utvivlsomt store støttebehov for den her omhandlede gruppe af uddannelsessøgende skal lovforslaget træde i kraft straks ved bekendtgørelsen i Lovtidende, og de i henhold til lovforslaget indhentede oplysninger vil blive tillagt virkning for tildeling af støtte fra 1. august 1972. En snarlig vedtagelse af lovforslaget vil således være af afgørende betydning for de uddannelsessøgendes støtteligheder i indeværende støtteår.

Med disse bemærkninger anbefaler jeg lovforslaget til velvillig behandling i det høje ting.

Arbejdsministeren (Erling Dinesen): Herved tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m. v. (Mobilitetsfremmende ydelser, bo-

bælsbetingelser, nyuddannedes ret til dagpenge, pensionisters ret til arbejdsløshedsdagpenge m. v.).

Lovforslaget indeholder regler om en række forbedringer af de mobilitetsfremmende ydelser i afsnittet om arbejdsformidling i den nugældende lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring.

Forslaget indeholder desuden visse ændringer i lovbestemmelserne om de lediges fremmøde hos arbejdsformidlingen, idet der herved sigtes på at skabe grundlag for en ajourføring af de nærmere, administrativt fastsatte regler for de lediges kontakt med arbejdsformidlingen, afpasset efter den i gangværende omstrukturering af arbejdsformidlingen på regional basis.

I øvrigt indeholder lovforslaget ændringer af en række bestemmelser i afsnittet om arbejdsløshedsforsikringen. Disse forslag er begrundet i et ønske fra regeringens side om at forbedre mulighederne for at sikre sig eller bevare ret til dagpenge under ledighed særlig for nyuddannede og for pensionister samt for arbejdere, der er ramt af en arbejdskonflikt, som de ikke selv er deltagere i.

De foreslåede bestemmelser vedrørende de mobilitetsfremmende ydelser må ses på baggrund af overvejelser i forbindelse med behandlingen af lov nr. 93 af 24. marts 1972 om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring. Ved dette lovforslag skete der bl. a. en forhøjelse af grænsen for størrelsen af arbejdsløshedsforsikringens dagpenge i forhold til lønnen, og i tilknytning hertil blev det spørgsmål rejst, om de forhøjede dagpenge kunne tænkes at virke mobilitets-hæmmende i geografisk henseende.

Hertil udtalte jeg dengang, at eventuelle mobilitetshæmmende virkninger af forøgede dagpenge ville blive søgt overvundet ved forbedringer af de mobilitetsfremmende ydelser. Det nu foreliggende forslag tilsigter i overensstemmelse hermed at forøge den geografiske mobilitet til gavn for både lønmodtagere og arbejdsgivere.

Idet jeg i øvrigt skal henviser til forslaget og de dertil knyttede ret udførlige bemærkninger, skal jeg kort nævne de vigtigste forbedringer:

Tilskuddet til merudgifter ved dobbelt husførelse foreslås forøget fra 20 kr. til 30 kr. om dagen i de første 6 måneder; samtidig hermed udvides adgangen til at yde rejse-